کودکانی که تنها و بی‌دفاع در زمین پرآشوب بازی‌های اینترنتی رها می‌شوند

هر مشت آتشین یک امتیاز

مجید احمدی‌نیا
گزارش نویس

جلسه اولی که برای تدریس زبان انگلیسی به خانه‌شان می‌روم، جز پدر و مادرش کسی در هال نیست. می‌پرسم می‌شود سپنتا هم بیاید؟ می‌گویند الان می‌آید. مدتی منتظر می‌مانم و پسری هشت ساله به شیوه‌ای که نمی‌شود گفت راه رفتن، می‌پرد و دست‌هایش را به حالت مشت به سمت من پرت می‌کند و تا پایش را بالا می‌آورد که حمله را جدی‌تر کند، مادرش نیم‌خیز می‌شود و جیغ می‌کشد که «وای سپنتا، جلوی معلمات مؤدب باش!»

سعی می‌کنم سر صحبت را باز کنم و کمی آرام اش کنم. به این راحتی‌ها روی صندلی نمی‌نشیند و همان طور که در خانه می‌دود و به اطراف، مشت و لگد می‌زند؛ جواب چند سؤالم را بریده بریده می‌دهد. با خانواده‌اش صحبت می‌کنم و قرار می‌شود روز دیگری به خانه‌شان بروم. مادرش مدام عذرخواهی می‌کند. پدرش هم سری تکان می‌دهد و پیش از آنکه از خانه خارج شوم، کنترل تلویزیون را می‌گیرد و روی مبل، لم می‌دهد.

هفته بعد و هفته‌های بعدتر، کلاس یک ساعته را به سختی و با زحمت بسیار برگزار می‌کنیم و سپنتای هشت ساله دائماً سعی می‌کند مرا همبازی خودش در کامپیوتر و پلی‌استیشن و ایکس‌باکس کند. وقتی وارد اتاق بازی‌اش می‌شوم، می‌بینم دو کنسول و یک کامپیوتر حرفه‌ای در اتاق جا گرفته‌اند. مادرش می‌گوید: «این پلی‌استیشن‌اش قدیمی شده، اگه کسی رو می‌شناسید، زیر قیمت می‌فروشم، بازی‌هاش رو هم مجانی می‌دم.» در همین حین، کارتن پر از بازی را از داخل کمد دیواری بیرون می‌کشد و کنسول بازی را هم نشان می‌دهد.

هنوز حرفش تمام نشده که سپنتا دستم را می‌کشد و کنار خودش و رو به تلویزیون می‌نشاند. هر چقدر می‌گویم غیر از ماشین و موتور، بازی دیگری را بلد نیستم، گوش نمی‌کند. با هزار حیله و ترفند متقاعدش می‌کنم اول خودش بازی کند تا من هم یاد بگیرم، شاید این طوری بتوانم از بازی کردن طفره بروم.

چند دقیقه بیشتر نمی‌گذرد که نمی‌توانم تحمل کنم و از اتاقش بیرون می‌روم. در جواب مادرش می‌گویم فکر نمی‌کنید دیدن این صحنه‌های خشن و سرشار از درگیری و خونریزی و کشت و کشتار، برای بچه هشت ساله مناسب نیست؟ می‌گوید چکار کنیم؟ زورمون نمی‌رسه. زیاد هم بازی نمی‌کنه البته، روزی نیم ساعت.

***

دکتر سهیل رحیمی متخصص روانشناسی تربیتی و استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران می‌گوید: «سبک‌های والدگری متفاوتی وجود دارد. برای مثال در سبک مستبدانه، والدین فقط حرف خودشان را می‌زنند و هیچ تعاملی بین آن‌ها و فرزندان وجود ندارد. در سبک والدگری مقتدرانه، والدین علاوه بر اینکه برای فرزندان امکاناتی را فراهم می‌کنند، از آن‌ها مطالباتی هم دارند و بنابراین بده بستانی بین‌شان برقرار می‌شود. اما سبکی که امروزه بین بسیاری از والدین ایرانی رایج شده، سبک سهل‌گیرانه است که حداکثر امکانات ممکن را برای فرزندان فراهم می‌کنند و هیچ نظارت و مطالبه‌گری‌ای هم ندارند. در پاسخ به دیگران هم این طور جواب می‌دهند که فقط همین یک بچه را داریم، حالا مگر چه اشکالی دارد؟ اما واقعیت امر این است که والدین می‌خواهند فرزندان‌شان مشغول به کاری باشند و آن‌ها را از سر خودشان باز کنند تا بتوانند به سرگرمی‌ها و مشغله‌های کاری و شخصی خودشان برسند، در واقع فرزندان‌شان را مزاحم می‌دانند و می‌خواهند آن‌ها را دور کنند.»

بعضی خانواده‌ها نمی‌توانند در مقابل اصرار فرزندان‌شان به خریدن کنسول‌های بازی یا دستگاه‌های دیجیتال مقاومت کنند یا حتی در برابر واکنش‌های اقوام و دوستان، احساس ناخوشایندی بهشان دست می‌دهد و تصمیم می‌گیرند در رقابت با آنان خیلی عقب نیفتند. در نتیجه مثل والدین سپنتا، برایش چند کنسول بازی و کامپیوتر و موبایل و تبلت می‌خرند و وقتی نسل جدیدی از یک دستگاه دیجیتال به بازار می‌آید، آن را هم می‌خرند و دستگاه قبلی را از دور خارج می‌کنند.

دکتر رحیمی می‌گوید: «تا قبل از دبستان به هیچ وجه نباید برای کودکان، کنسول‌های بازی یا ابزارهای دیجیتال تهیه کرد و حتی مواجهه آن‌ها با تلویزیون را نیز باید به حداقل رساند، چون اثر منفی امواج ساطع شده از دستگاه‌های دیجیتال و حتی تلویزیون بر جریان عصبی و ساختارهای مغزی کودکان به اثبات رسیده است. بعد از ورود کودکان به دوره دبستان، می‌شود با تهیه بازی‌های غیردیجیتال برای آنان و همبازی‌شدن با آن‌ها، اوقات فراغت‌شان را غنی کرد. باید آنقدر محیط خانه و بیرون از خانه را برای کودک، پر از نشاط و شادابی کنیم که نیازی به استفاده از بازی‌های دیجیتال نباشد.»

با توسعه و پیشرفت کنسول‌های بازی، آنلاین بودن بسیاری از بازی‌ها امر اجتناب‌ناپذیری شده است که طبیعتاً با توجه به نوع ادبیات و کلمات رایج در بازی‌ها و ناشناس‌بودن مخاطبان و همبازی‌ها در فضای اینترنت، می‌تواند اثر مخربی بر سلامت روان کودک داشته باشد.

دکتر رحیمی در این باره می‌گوید: « تا پیش از مقطع دبیرستان نباید اجازه داد که کودکان به صورت آنلاین بازی کنند. بعد از ورود به دبیرستان، اگر نوجوان مهارت برقراری ارتباط با غریبه‌ها را کسب کرده باشد و به زبان خارجی (انگلیسی) هم آشنایی داشته باشد، می‌شود به او اجازه داد به صورت آنلاین بازی کند. البته باز هم باید توجه کرد و پیش از آنکه فرزندمان را بی‌دفاع در دنیای اینترنت رها کنیم، خودمان همبازی او شویم و مراحل مختلف بازی را بررسی کنیم.»

اتفاق دیگری که در خانواده‌ها دیده می‌شود استفاده از دستگاه‌های دیجیتال و کنسول‌های بازی به عنوان جایزه یا تشویق است. به این صورت که اگر کودک، به حرف والدین گوش کند، آن‌ها اجازه می‌دهند روزانه چند ساعت با کنسول بازی، موبایل یا تبلت، بازی کند. سهیل رحیمی معتقد است زمان مجاز برای استفاده کودکان از این ابزارهای دیجیتال، باید بسیار کم و محدود باشد. مثلاً در سن دبیرستان و بسته به شخصیت و شرایط تحصیلی نوجوان می‌توان به او اجازه داد آخر هفته‌ها یکی دو ساعت از دستگاه‌های بازی دیجیتال استفاده کند.

تأمین بخش مهمی از امنیت کودکان و نوجوانان در دنیای اینترنت، وظیفه والدین و خانواده است. این پدر و مادر هستند که باید با شیوه تربیتی و اقدامات صحیح به فرزندان‌شان یادآوری کنند که ما نگران و مراقب سلامتی‌ات هستیم. فراهم کردن انواع مدل‌های کنسول‌های بازی و دستگاه‌های دیجیتال در سنی که کودک یا نوجوان باید مشغول کسب‌کردن مهارت‌های رفتاری، ارتباطی و تحصیلی باشد، کمکی به توسعه فردی و پیشرفت تفکر سازنده و خلاق او نمی‌کند.

دکتر رحیمی می‌گوید: « والدین باید بدانند که فرزندآوری صرفاً تولید مثل و ازدیاد نسل نیست و باید با آگاهی هرچه بیشتر و آمادگی فراوان برای تربیت و ارتباط سازنده با کودک، تعامل با فرزندان‌شان را به حداکثر برسانند و فضای امن و آرامی را در خانه فراهم کنند. خانواده‌ها نسبت به رها کردن کودکان در این دنیای پرخطر مسئولند.»

روبه رو شدن کودکان با محتواهایی که مناسب رده سنی‌شان نیست یا به شدت خشن‌اند، از دیگر آسیب‌های حضور در اینترنت و استفاده از کنسول‌های بازی است. مواجهه با چنین محتواهایی و ترس از واکنش تند خانواده یا نگرانی‌های مذهبی‌ای که پیشتر به کودک آموزش داده شده‌اند، می‌تواند موجب ایجاد اضطراب در آن‌ها شود.

دکتر رحیمی می‌گوید: « اگر روزی متوجه شدیم کودکان‌مان محتوای نامناسبی تماشا کرده‌اند، نباید با پرخاشگری و خشونت آن‌ها را بترسانیم. در صورت مواجهه کودک با محتوای خشونت‌آمیز یا نامناسب در فضای اینترنت، باید این اطمینان را به او بدهیم که ما در کنارش هستیم و او را سرزنش یا دعوا نمی‌کنیم. البته باید این را بدانیم که آلبرت بندورا، دانشمند امریکایی- کانادایی در پژوهشی به این نتیجه رسید کودکان ۹ ساله‌ای که بیش از سایر همسالان در معرض تماشای فیلم‌های خشن قرار دارند، در ۲۰-۱۹ سالگی، دو برابر سایر جوانان دست به خشونت‌های منجر به ضرب و جرح و قتل می‌زنند.» کودکان در اینترنت، جنگجویانی بی‌سپر و بی‌دفاعند و سپنتا هم تنها کودک غرق در دنیای اینترنت و کنسول‌های بازی نیست.

> آلبرت بندورا، دانشمند امریکایی- کانادایی در پژوهشی به این نتیجه رسید کودکان ۹ ساله‌ای که بیش از سایر همسالان در معرض تماشای فیلم‌های خشن قرار دارند، در ۲۰-۱۹ سالگی، دو برابر سایر جوانان دست به خشونت‌های منجر به ضرب و جرح و قتل می‌زنند

جـــدول سـودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری در خانه‌های سفید قرار دهید که هر رقم در سطرها، ستون‌ها و مربع‌های کوچک ۳ در ۳ یکبار دیده شود

۳۴۱۴

آسان

۳	۸			۱	۵	۶		
	۵				۴		۸	۱
			۳	۹	۸		۲	۷
	۱	۵						۶
۴						۲	۱	
۵	۴		۸	۷	۱			
۸	۷		۲				۶	
		۱	۹	۴			۵	۸

متوسط

۷	۶			۸	۳			
	۳	۲			۹			
							۴	
۲	۹			۴			۷	
		۴	۹		۸	۳		
	۸			۲			۶	۴
	۴							
			۷			۵	۳	
			۵	۶			۲	۹

سخت

۳				۹				۴
	۵	۹	۷					
		۲	۴		۱		۹	
	۹		۵	۱				
	۱						۴	
				۸	۴		۱	
	۴		۸		۶	۷		
					۷	۳	۵	
۹				۲				۶

خیلی سخت

	۲	۶			۳			
		۸		۶				
	۱		۸					
۵				۱				۹
		۷	۳	۹	۲	۶		
۶				۷				۴
					۴		۸	
				۵		۴		
			۹			۲	۱	

حل جدول سودوکو شماره ۳۴۱۳

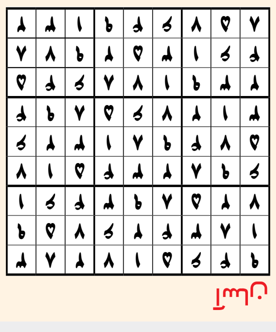
آسان

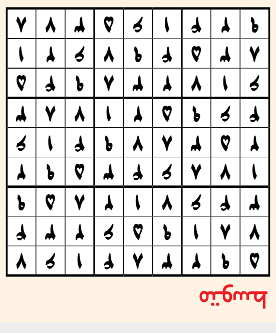
متوسط

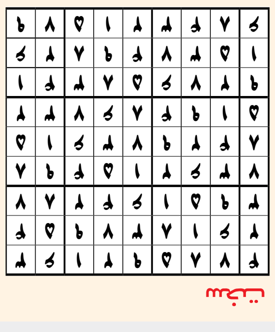
سخت

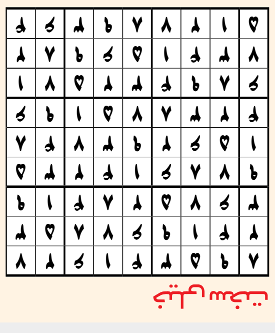
خیلی سخت

یک جـدول با دو شـرح

جدول روزنامه *ایران* دارای دو «شرح عادی و ویژه» است. در صورت تمایل به حل دو شرح ابتدا یکی از شرح‌ها را با مداد حل کرده و سپس با پاک کردن جواب شرح اول، به حل شرح دوم بپردازید.

۷۳۸۰

جدول عـادی

افقی:
۱-بنایی تاریخی در مرکز شهر «خرم‌آباد»
۲- بچه‌ترسان معروف- لبخند آهسته- کالبد، مجسمه
۳-وقار- ماهی خطرناک- پنیرلوبیا
۴-همراه «هرج»- شگرد- کارنسنجیده- سازشستی دار
۵-گشاده- بدبو- زیانکار
۶-خرس تنبل- شهری در استان «مرکزی» - کاشف میکروب سل
۷-دلبر، معشوق- رگ‌های تغذیه کننده قلب- سرسرا
۸-پیروان حضرت موسی (ع)- کشمکش- از توابع «سوادکوه»
۹-مقدس‌ترین برکت الهی- الهه نور- هم عقیده
۱۰-پرچانگی- سرزمین- واحد انرژی
۱۱- تخلص «هوشنگ ابتهاج»- شهر «قلعه بختاک» در استان آذربایجان شرقی- عید «ویتنام»
۱۲-خانه- ناممکن- حرف دهان کجی- کنیزک
۱۳-ماشین زراعت- کاست ضبط صوت- مخالف
۱۴- نقل قول- جعبه فلزی حاوی فشنگ در سلاح‌های گرم- مقصد رود
۱۵-به خاطر چیز ناقابلی خود را به خطر انداختن

عمودی:
۱-ابزارنقاشی- نویسنده «بابا لنگ دراز»
۲-زبان ساختگی- به پارچه و لباس می‌زنند تا اتوگیر شود- سرها
۳-درمان- مخفف اکنون- سرکرده
۴- قوم وحشی آتیلا- جمع ماده- بله «روسی»- ظاهرنمایی
۵-کوه «سیستان و بلوچستان»- شریعت، کیش- خیس
۶-لنگه در- به پای ستور می‌زنند- تیم «اصفهانی»
۷-پرنده برفی!- صورتحساب- مزاح
۸-آرمیدن- جاده فلزی!- از تنقلات
۹- خاصیت گوشی‌های همراه امروزی- شرکت خودروساز «ژاپنی»- پول خرد «اسپانیا»
۱۰-فیلمی از «مهرداد فرید»- شیمی کربن- به‌وسیله
۱۱-چاق خارجی- سرگرد قدیم- سازگار و نرم
۱۲-چسب برق- ثلث عدد ۹- رسوب یخچالی- توده‌های بدنی
۱۳-دوره‌ها- یار «همایون»- عروسک کنار «سارا»
۱۴-مجازات و جزا- کشف کننده- صحه گذاشتن
۱۵-بازیگر خانم فیلم «مردن در آب مطهر» (۱۳۹۹)- مرکز کشورمان

جدول ویـژه

افقی:
۱-جالب توجه و دلپسند نیست
۲-قلعه- پرنده‌ای زیبا و حلال گوشت- گواهان
۳-نام مردانه- جمع رأس- واگیر
۴-دام جانوران- همان «بس» است- برگه کوچک مقوایی- اکسید کلسیم
۵-راه شاعران- عبادتگاه ترسا- امر به آموختن
۶-کثرت آمد و شد- شب پیش رو- قرص
۷-ستارگان- مسافت کم- پرخاش
۸- مارکی بر کامیون- سبک عمومی نقاشی‌های «رامبراند»- ورزشگاه «اهواز»
۹-جزیره «مالزی»- از انبیا- ابزار نقاشی
۱۰-مایه- جرس- فیلم «بهروز افخمی»
۱۱-میوه کرکی!- اثر «دکتر شریعتی»- عضو دونده
۱۲-بیماری سبزی و آب آلوده- تفریق- نقش هنرپیشه- مزه ناخوشایند
۱۳-علم غیراکتسابی- منطقه‌ای تفریحی در «تهران»- راهنمایی
۱۴-محدوده‌ای شامل چند شهر- پرتویی یونی که برای سلامتی مضر است- سراسر
۱۵-یکی از شاخه‌های پزشکی

عمودی:
۱-حمل و نقل هوایی- نوشابه گازدار پرطرفدار
۲- لقمه شتری- نیمه‌گرم- فن آرایش سخن به صنعت‌های لفظی
۳-شهری در استان «خراسان شمالی»- نقل کننده سخن یا خبر از کسی- ترعه
۴-بی‌حاصل- غذایی ایرانی- ویتامین آفتابی- زرد «انگلیسی»
۵-گنجه- آهسته خودمانی- درونمایه
۶-مرد سست و ضعیف- بدبوی پرخاصیت- نتیجه عمل
۷-مرواریدها- طوفان دریایی- به هیچ وجه
۸-سگ فضانورد- پارچه زربفت- جوانمرگ
۹-سریالی از «ابراهیم شیبانی»- اختلال دوقطبی- پرنده فرخنده فال
۱۰-صفت سفال‌سازی- مانند- ویتامین کیوی
۱۱-شادمان شدن- از میوه‌ها- ایل
۱۲-اصطلاحی در عکاسی- شبکه اینترنتی- تقلا- روسیاه مطبخ
۱۳-ضد و ناجور- از اجزای آجیل- پول «بنگلادش»
۱۴-حربه دسته‌دار شبیه به ساطور- از اعداد ترتیبی- دامنی با چین‌های فراوان
۱۵-بازیگر مرد «بازگشته»- میوه ستاره

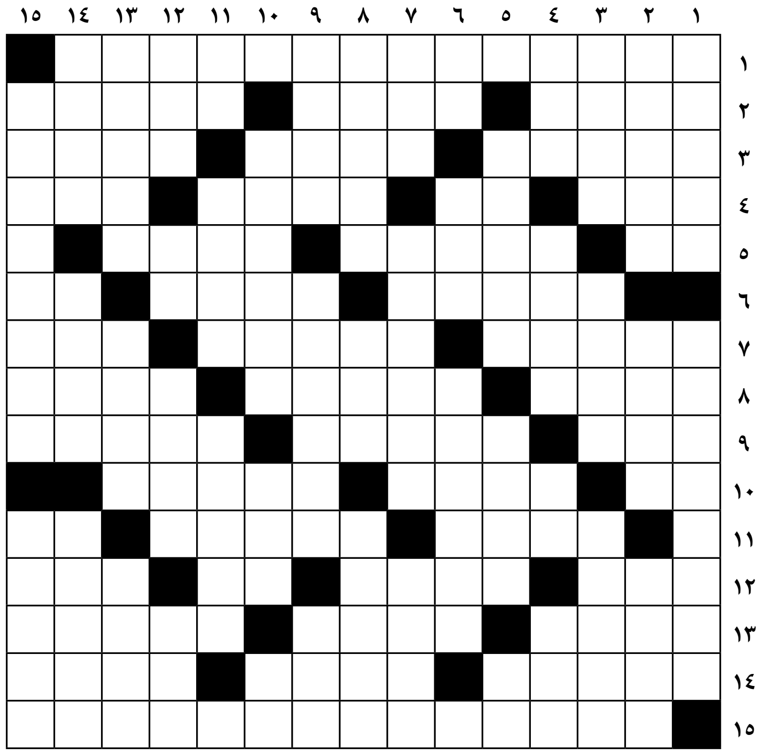

حل جدول عادی شماره ۷۳۷۹

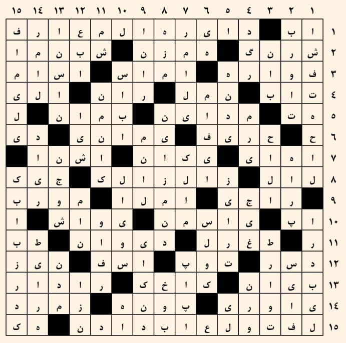

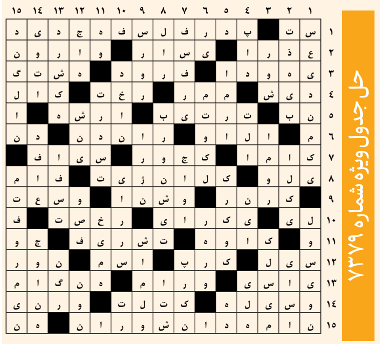حل جدول ویژه شماره ۷۳۷۹